

Силабус
навчальної дисципліни
Музична психологія
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма Середня освіта (музичне мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Викладач (і)	Григор'єва Вікторія Вікторівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-muz/elearning-kaf-muz/sylabusy-muzychne-mystetstvo/
Контактний тел.	https://t.me/vickyvickyua
E-mail викладача:	vickyvickyua@gmail.com
Графік консультацій	Дистанційні консультації: п'ятниця 18.00 -19.00. Онлайн консультації: цілодобово у Telegram (https://t.me/vickyvickyua)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	12	12	66	екзамен

Семестр: II

Мова навчання: українська

Ключові слова: музична психологія, музична діяльність, музичне сприйняття, музичні здібності, асоціативне мислення, музикальність, музична обдарованість, музична творчість, виконавська діяльність, естрадне хвилювання, музичне мислення, музикотерапія.

Мета та предмет курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни "Музична психологія" полягає у формуванні всебічно розвиненої особистості магістранта-музиканта, підготовці конкурентоспроможного фахівця до педагогічного керування процесом формування музичної культури здобувачів вищих навчальних закладів; формуванні знань про методи дослідження та напрями музичної психології; виразні можливості музичного мистецтва, особливості його сприйняття та пізнавальні процеси у діяльності музиканта; основи музично-творчої діяльності;

озброєння студентів знаннями та вміннями, необхідними для подальшої музично-педагогічної діяльності у рамках євроінтеграційних процесів; розвиток музичного сприйняття та мислення студентів як психологічного інструментарію спілкування людини з мистецтвом.

Предмет – психічні та пізнавальні процеси у музичній діяльності.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції*	Результати навчання
1	загальні	ЗК 3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.	Демонструє вміння застосовувати знання з музичної психології, педагогіки мистецтв, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
		ЗК 4. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі професійної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру. Здатність до критики та самокритики	Застосовує знання на практиці; дослідницькі навички; здатність вчитися; здатність адаптуватися до нових ситуацій; здатність породжувати нові ідеї (креативність); лідерство; здатність працювати самостійно.
		ЗК 6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.	Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів,

			реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.
2	фахові	ФК 3. Здатність до усвідомлення основ, специфіки, ціннісних положень музичної психології та педагогіки мистецтв.	Демонструє знання основних напрямів та методів дослідження музичної психології, діагностувати музичні здібності молоді,
		ФК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.	створювати музично-комунікативні ситуації за музично-психологічними законами.

Зміст курсу:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. МУЗИЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ МУЗИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Музична психологія у системі професійної підготовки викладача музичного мистецтва. Історіографія становлення музичної психології. Європейські витоки музичної психології як наукової дисципліни.

Музична психологія як галузь та наукова дисципліна. Предмет і мета. Міждисциплінарний характер музичної психології. Основні напрями наукових досліджень в галузі музичної психології. Історіографія становлення музичної психології. Європейські витоки музичної психології як наукової дисципліни. Українська музична енциклопедія щодо прикладної сфери музичної психології.

Тема 2. Сучасні тенденції розвитку музичної психології в контексті євроінтеграційних процесів. Основні напрями сучасної музичної психології.

Психологія музично-творчої діяльності, її завдання та зміст. Психологія музично-виконавської діяльності, завдання та зміст. Психологія музичних здібностей. Психологія музичної освіти. Взаємозв'язок із музичною педагогікою. Психологія музичної пропаганди та музично-критичної діяльності. Музична психотерапія. Сучасні напрями музичної психології та її прикладний характер в умовах євроінтеграції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МУЗИЧНІ ЗДІБНОСТІ ЯК ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ МУЗИКАНТА.

Тема 3. Музичні здібності, сутність та структура.

Категорія «здібності» у психологічній літературі. Класифікація здібностей відповідно психічних та педагогічних характеристик особистості. Взаємозв'язок між задатками та здібностями. Категорія «музичні здібності». Зміст та структура.

Тема 4. Музикальність як індивідуально-психологічна характеристика особистості.

Музикальність як найважливіша властивість музичної обдарованості. Основні ознаки музикальності. Структура музикальності у концепціях вчених-психологів. Музичний слух як компонент музикальності. Абсолютний та відносний слух. Емоційний та слуховий компоненти у структурі музикальності. Виявлення музикальності в різних видах музичної діяльності.

Тема 5. Поняття та структура музичної обдарованості.

Зміст та структура музичної обдарованості. Ієрархія музичної обдарованості. Сутність понять здібності, талант та геніальність. Основні відмінності. Обдарованість як схильність до певного виду музичної діяльності.

Психофізичний комплекс успішної виконавської діяльності як базис віртуозності. Зв'язок музичного мислення та можливостей інтелекту із музичною обдарованістю. Креативність як компонент обдарованості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ПСИХОЛОГІЯ МУЗИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ

Тема 6. Психологія музичного сприйняття

Сприйняття як психологічний процес. Музичне сприйняття як художньо-психологічний феномен. Сутність сприйняття музики з позиції психології музичної освіти. Дослідження проблеми сприйняття музики у психологічній науці. Рівні сприйняття музики. Типи сприйняття музики. Типи слухачів. Аперцепційна обумовленість музичного сприйняття. Сучасні уявлення про сутність музичного сприйняття.

Тема 7. Вікові особливості сприйняття музики.

Психологічні особливості сприйняття музики. Загальна структура музичного сприйняття. Когнітивні моделі музичного сприйняття. Психологічні особливості впливу музичної інформації на пізнавальну діяльність слухача. Етапи формування цілісного музичного образу. Шляхи розвитку музичної культури слухачів. Вікові особливості сприйняття музики учнями різного віку. Стадії процесу музичного сприйняття у дітей.

Тема 8. Роль музичного сприйняття в інтелектуальному та емоційному розвитку людини.

Роль емоцій у сприйнятті та вплив музики на людину. Вплив особистісних особливостей індивіда на процес музичного сприйняття. Багатоскладність процесу музичного сприйняття. Роль досвіду у процесі музичного сприйняття людини. Пізнавальна та орієнтувальна сторони музичної перцепції звукового матеріалу. Розвиток мислення у процесі музичного сприйняття. Індивідуальний характер слухачького сприйняття. Класифікація музичної семантики. Особливості сприйняття засобів музичної виразності. Оцінна діяльність у процесі музичного сприйняття. Моделювання емоцій засобами музики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. ПСИХОЛОГІЯ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Тема 9. Психологічні особливості творчої особистості.

Творчість як культурно-історичне явище. Психологічні аспекти творчості. Загальна структура творчої діяльності. Сутність механізму творчості. Психологія творчої особистості. Психологія композиторської творчості.

Тема 10. Психологія виконавської творчості.

Музично-виконавська діяльність як розділ музичної психології. Психологічні особливості процесу роботи музиканта-виконавця. Роль мотивації у виконавській діяльності. Особливості втілення образу музичного твору у зв'язку із професійними типологічними відмінностями музикантів-виконавців. Психофізичні засади формування виконавської техніки. Роль позамузичних асоціацій у процесі виконання замислу виконавцем. Особливості психічних станів музикантів-виконавців на естраді. Проблема естрадного хвилювання та питання психологічної підготовки до концерту.

Тема 11. Методи та прийоми розвитку творчих здібностей школярів у процесі музичного навчання.

Історичні приклади раннього прояву дитячих музичних здібностей. Художня обдарованість: визначення, умовна схема, рівні. Характеристика рівнів. Педагогічні стратегії розвитку творчих здібностей дітей. Основні напрямки. Варіанти творчих завдань для дітей у процесі музичного навчання. Критерії оцінки продуктів дитячої творчості. Метод розвитку творчих здібностей дітей.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V. ПІЗНАВАЛЬНІ ПРОЦЕСИ У ДІЯЛЬНОСТІ МУЗИКАНТА

Тема 12. Пізнавальні психічні процеси у музичній діяльності.

Дослідження пізнавальних процесів у сучасній музичній психології. Роль психічних пізнавальних процесів у музичній діяльності. Особливості музичного сприймання. Роль уваги у музичній діяльності. Музична пам'ять як синтетична категорія.

Тема 13. Естрадне хвилювання та способи його подолання.

Основні типи реакції на стресову ситуацію. Проблема оптимального концертного стану. Методи оволодіння оптимальним концертним станом. Психологічна адаптація до ситуації публічного виступу. Прийоми підвищення психологічної стійкості музиканта під час публічного виступу.

Тема 14. Особливості функціонування музичного мислення.

Проблеми мислення у музичній психології. Багаторівневість дослідження. Психолого-педагогічні дослідження проблеми музичного мислення. Музичне мислення як самостійний вид мислення у теорії Х. Гарднера. Види інтелекту у музичній діяльності. Концепція музичного мислення Б. Асаф'єва. Нейропсихічні особливості музичного мислення. Структура музичного мислення. Прийоми розвитку музичної думки. Розвиток музичного мислення композитора, виконавця, слухача.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI. МУЗИЧНА ПСИХОКОРЕКЦІЯ ТА МУЗИКОТЕРАПІЯ

Тема 15. Історіографія виникнення музичної терапії. Розвиток європейської музикотерапії.

Використання психокоригуючого впливу музики на людину в первісну епоху. Музично-терапевтичні погляди в найдавніших цивілізаціях (Індія, Китай, Вавилон тощо). Тракткування терапевтичного впливу музики в епоху Античності. Музична терапія у діяльності середньовічних вчених Сходу та Закавказзя. Європейські середньовічні погляди на вплив музики. Хореоманія. Діячі епохи Відродження та Нового часу про лікувальні властивості музики. Витоки та становлення музичної терапії у XX столітті.

Тема 16. Світові моделі музикотерапії. Процес коригування психоемоційного стану людини засобами музикотерапії.

Теоретичні засади сучасної музичної терапії. Концептуальні основи музичної терапії XX-XXI ст. Моделі музикотерапії: GIM (метод керованих зображень у музиці) - Helen L. Bonny; аналітична музична терапія - Mary Priestley; творча музична терапія – Paul Nordoff & Clive Robbins; музична терапія Бенензона - Rolando Benenzon; поведінкова музична терапія – Clifford K. Madsen; вільна терапія імпровізації - Juliette Alvin. Види діяльності в музичній терапії. Напрямки лікувальної дії музичної терапії. Форми, методи та методики музичної терапії. Моделі імпровізаційної музичної терапії: Експериментальна імпровізація терапії, Моделі імпровізації Орф, Паравербальна терапія, Метафорична терапія імпровізації, Інтегративна терапія імпровізації, Терапевтичний Процес Розвитку, Музична психодрама. Психоаналіз на музикотерапія. Міжнародні навчальні проєкти з музикотерапії.

Тема 17. Використання методів музикотерапії у роботі з дітьми.

Пасивна та активна форми музикотерапії. Їх характеристика. Музично-рухові ігри та вправи. Психосоматична релаксація за допомогою музики у груповій музикотерапії. Використання співу як методу музикотерапії. Добір репертуару. Можливості рецептивного сприйняття музики як терапевтичного методу. Музикомалювання як засіб самовираження дитини та усвідомлення внутрішніх конфліктів. Пантоміма та рухова драматизація під музику як умови для релаксації. Дихальні вправи під музику.

Методи навчання:

1. Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда.
2. Наочні методи: ілюстрація, демонстрація.
3. Практичні методи: практичні роботи, виконання психодіагностичних завдань, групові дискусії, дидактичні та ділові ігри.
4. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: створення ситуацій інтересу (використання пізнавальних ігор-вікторин, гумористичних уривків, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів).

5. Методи контролю і самоконтролю: тестові завдання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика курсу ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, користування мобільним телефоном тощо).

Навчальні заняття мають практико-орієнтоване спрямування та засновані на моделюванні ситуацій та умов роботи, наближених до реальної діяльності студента під час педагогічної практики або самостійної роботи.

Перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу відбувається методом тестового контролю за допомогою Google-сервісу під час поточних занять або самостійної роботи студентів із використанням мобільних гаджетів.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Медіатека, аудіотека, мережа Інтернет. Електронні підручники

Система оцінювання та вимоги:

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Відвідування лекцій	2	6	12
2	Відвідування практичних занять	2	6	12
3	Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, моделювання навчальних ситуацій)	5	6	30
4	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	10	5	50
Усього без урахування коефіцієнта 104 балів. Коефіцієнт (1,04)				
6	Підсумковий контроль – екзамен	100	1	104

Максимальна кількість підсумкових балів становить:

- **104 балів** за період роботи до екзамену, що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта **(1,04)**;
- **100 балів** за складання заліку без урахування коефіцієнта.

Максимальний рейтинговий показник становить **100 балів**.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Поточне оцінювання та самостійна робота							
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8
2 (Л)	7 (П)	2 (Л)	7 (П)	10 (С)	2 (Л)	7 (П)	10 (С)

Змістовий модуль 4			Змістовий модуль 5			Змістовий модуль 6			
T 9	T 10	T11	T 12	T 13	T14	T 15	T16	T17	
2 (Л)	7 (П)	10 (С)	2 (Л)	7 (П)	10 (С)	2 (Л)	7 (П)	10 (С)	

T1, T2 ... T19 – теми змістових модулів

Л - лекція

П – практичні заняття

С – самостійна робота

Форми та зміст поточного контролю (за темами)

Змістовий модуль 1. МУЗИЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ МУЗИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Музична психологія у системі професійної підготовки викладача музичного мистецтва. Історіографія становлення музичної психології. Європейські витoki музичної психології як наукової дисципліни – від 0,5 до 2 балів за присутність на лекції та активну участь в обговоренні питань за планом лекції.

Тема 2. Сучасні тенденції розвитку музичної психології в контексті євроінтеграційних процесів. Основні напрями сучасної музичної психології – від 0 до 2 балів за присутність на практичному занятті; від 0 до 5 - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань, доповідь, виступ чи повідомлення на практичному занятті.

Змістовий модуль № 2 МУЗИЧНІ ЗДІБНОСТІ ЯК ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ МУЗИКАНТА.

Тема 3. Музичні здібності, сутність та структура - від 0,5 до 2 балів за присутність на лекції та активну участь в обговоренні питань за планом лекції.

Тема 4. Музикальність як індивідуально-психологічна характеристика особистості – від 0 до 2 балів за присутність на практичному занятті; від 0 до 5 - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань, доповідь, виступ чи повідомлення на практичному занятті.

Тема 5. Поняття та структура музичної обдарованості – від 0 до 10 балів - за виконаний конспект та схему відповідно до завдань самостійної роботи, за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Змістовий модуль № 3 ПСИХОЛОГІЯ МУЗИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ

Тема 6. Психологія музичного сприйняття - від 0,5 до 2 балів за присутність на лекції та активну участь в обговоренні питань за планом лекції.

Тема 7. Вікові особливості сприйняття музики - від 0 до 2 балів за присутність на практичному занятті; від 0 до 5 - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань, доповідь, виступ чи повідомлення на практичному занятті.

Тема 8. Роль музичного сприйняття в інтелектуальному та емоційному розвитку людини - від 0 до 10 балів за письмові відповіді на теоретичні питання самостійної роботи, виконані практичні завдання, за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Змістовий модуль № 4 ПСИХОЛОГІЯ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ.

Тема 9. Психологічні особливості творчої особистості - від 0,5 до 2 балів за присутність на лекції та активну участь в обговоренні питань за планом лекції.

Тема 10. Психологія виконавської творчості - від 0 до 2 балів за присутність на практичному занятті; від 0 до 5 - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань, доповідь, виступ чи повідомлення на практичному занятті.

Тема 11. Методи та прийоми розвитку творчих здібностей школярів у процесі музичного навчання – від 0 до 10 балів за письмові відповіді на теоретичні питання самостійної роботи, виконані практичні завдання, за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Змістовий модуль № 5 ПІЗНАВАЛЬНІ ПРОЦЕСИ У ДІЯЛЬНОСТІ МУЗИКАНТА

Тема 12. Пізнавальні психічні процеси у музичній діяльності - від 0,5 до 2 балів за присутність на лекції та активну участь в обговоренні питань за планом лекції.

Тема 13. Естрадне хвилювання та способи його подолання - від 0 до 2 балів за присутність на практичному занятті; від 0 до 5 - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань, доповідь, виступ чи повідомлення на практичному занятті.

Тема 14. Особливості функціонування музичного мислення - від 0 до 10 балів – за письмові відповіді на теоретичні питання самостійної роботи, виконані практичні завдання, за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Змістовий модуль № 6 МУЗИЧНА ПСИХОКОРЕКЦІЯ ТА МУЗИКОТЕРАПІЯ

Тема 15. Історіографія виникнення музичної терапії. Розвиток європейської музикотерапії - від 0,5 до 2 балів за присутність на лекції та активну участь в обговоренні питань за планом лекції.

Тема 16. Світові моделі музикотерапії. Процес коригування психоемоційного стану людини засобами музикотерапії - від 0 до 2 балів за присутність на практичному занятті; від 0 до 5 - за письмове виконання теоретичних питань та практичних завдань, доповідь, виступ чи повідомлення на практичному занятті.

Тема 17. Використання методів музикотерапії у роботі з дітьми - від 0 до 10 балів – за письмові відповіді на теоретичні питання самостійної роботи, виконані практичні завдання, за самостійний аналіз основної та додаткової літератури й вміння робити висновки після завершення роботи.

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом виконання індивідуальних проєктів у рамках однієї з тем змістового модулю на вибір.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **104 балів** за період роботи до екзамену, що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта (**1,04**).

Критерії оцінювання практичних завдань

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який виконує завдання, зазначені у практичній роботі у повному обсязі, використовуючи рекомендовану чи додаткову літературу; виконані практичні завдання підтверджує аудіо- чи відео записами. Виконує завдання, використовуючи творче мислення, отримані знання та власний педагогічний досвід та дотримуючись принципів академічної доброчесності. Вміє робити висновки та аналізувати недоліки. Обов'язково є присутнім на практичному занятті.

Мінімальний бал (1) – отримує здобувач вищої освіти, який виконує завдання, зазначені у практичній роботі частково або на вибір, не підтверджуючи їх виконання аудіо чи відео матеріалами.

Не отримує балів (0) здобувач освіти, який не відвідував практичні заняття та не виконував завдання самостійної роботи або виконані завдання містять плагіат.

Критерії оцінювання теоретичних знань

З основ теоретичних знань здобувач другого рівня вищої освіти отримує **максимальний бал**, якщо в повному обсязі володіє навчальним матеріалом та спеціальною термінологією, глибоко розкриває зміст теоретичних питань під час усних виступів та письмових відповідей. Використовує обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі тестові завдання. Дотримується вимог академічної доброчесності.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності, не користується спеціальною психологічною термінологією. Правильно вирішує меншість тестових завдань.

Не отримує бали (0 б) здобувач, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та спеціальну термінологію. Не вирішив жодного тестового завдання. Порушує принципи академічної доброчесності.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв теоретичний матеріал, що винесений на самостійну роботу, застосовує для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендовану, а й додаткову літературу та творчий підхід; чітко володіє понятійним апаратом, методами та методиками психокорекційної роботи; використовує їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним, а головне самостійним. Дотримується принципів академічної доброчесності.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутній самостійний підхід до виконання завдань.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє знання методичного матеріалу. Порушує принципи академічної доброчесності.

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Григор'єва В. В. Музична психологія: навч. посіб. [для підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти (магістерського) вищ. пед. навч. закладів спеціальності 014 Середня освіта, предметна спеціалізація 014.13 Музичне мистецтво]. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. 192 с.
2. Євстігнєєва Н. І. Проведення музикотерапевтичних вправ з учнями початкових класів: методичні рекомендації. Полтава: ПДПУ, 2000. 20 с.
3. Євстігнєєва Н. І. Музичне мистецтво як засіб саморегуляції людини: історичний, філософський, музично-теоретичний аспект / Тексти лекцій. Полтава : ПДПУ, 2004. 30 с.
4. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
5. Отич О. М. Мистецтво у розвитку індивідуальності педагога: історичний і методологічний аспект : монографія. Чернівці: Зелена Буковина, 2008. 440 с.

Допоміжна

1. Загальна психологія: навч. посібник / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. К.: АПН, 2002. 464 с.
2. Музыкальная психология: Учебное пособие / Р. Г. Кадыров; Отв.ред. Р. Ю.Юнусов; М-во по делам культуры и спорта Респ. Узбекистан, Гос. консерватория Узбекистана. Ташкент: Мусика, 2005. 80 с.
3. Побережна Г. Музикотерапія як інноваційна технологія особистісного розвитку // Ставропігійські філософські студії. Вип. 2. Львів.: Ставропігійон, 2008.
4. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях) : навч.-довід. посіб. [Т.М. Анакіна, Т.В. Комарова, О.Я. Трагнюк, І.Я. Яковюк та ін.]; за заг. ред. І.В. Яковюка. Вид. 2-ге, випр. Харків: Право, 2020. 174 с.
5. Психологія: підручник для вузів / за ред. Ю.Л.Трофімова. 3-е видання. К.: Либідь, 2001. 560 с.
6. Тичина В. Правові цінності Європейського Союзу : навч. посіб.; МОН України, Держ. ун-т «Житомир. політехніка». Харків : Право, 2023. 116 с.
7. Щербіна І. В. Психотренінг як засіб реалізації художнього образу у вокальному мистецтві // Культура України. Вип. 16. Мистецтвознавство. Філософія. Зб. наук. пр. /ХДАК; Відп. ред. М.В. Дяченко. Х.: ХДАК, 2005. С. 226-237.

Інформаційні ресурси

1. <https://dspace.bdpu.org.ua/home>
2. <https://dspace.bdpu.org.ua/items/c06071ee-36ea-4951-9979-335d5e612c70>
3. <http://edu.bdpu.org/>
4. <http://surl.li/liuck>

5. <http://surl.li/liubs>
6. <http://surl.li/liugh>
7. <http://surl.li/gnvuh>
8. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10/63.pdf>
9. <https://osvita.ua/vnz/reports/psychology/28673/>
10. <https://core.ac.uk/download/pdf/78513008.pdf>
11. <https://musictherapy.org.ua/>
12. <https://op.europa.eu/webpub/com/short-guide-eu/uk/index.html>